

رواداری و

مراقبت از هنرآموزگار

تا امروز بارها و بارها درباره‌ی امکان‌های دورآموزی و مواهب و مصائبش گفته‌ایم و ای بسا بیش از صد برگ راجع به دشواری‌های احتمالی و ممتی آن قلم زده‌ایم. لیکن بیشتر این نوشته‌ها از منظر جزئیات آموزشی و تعلیمی بوده و کمتر شده که درباره‌ی آداب رواداری پیزی بگوییم. وانگهی، اصلا رواداری چیست که از آن کم گفته‌ایم؟

واژه‌ی رواداری گاه با الفاظی چون مدارا و تسامح و تعامل مترادف گرفته می‌شود. این اصطلاح در واقع در سده‌ی هجدهم و در دوران مشهور به عصر روشن‌گری (۱۷۱۵ تا ۱۷۸۹) باب شد. در این دوران، بشر به نیروی عقل عمیقا باور داشت و خیال می‌کرد که می‌توان هر پرسشی را با عقل پاسخ داد.

از همین رو هم آرمان متفکران این دوران سافتن جامعه‌ای نو بود، جامعه‌ای که همه‌ی مردمانش با سوادآموزی به سلاح عقل مجهز می‌شوند و دیگر در دام فرافات نفوهند افتاد. پس آموزش به یکی از وسیله‌های اصلی (روزگار) بدل شد. تمام اندیشمندان دوران روشن‌گری، فارغ از گرایش‌هاشان به آموزش باور داشتند و به باورش‌شان، کسی که در بستر سالم آموزش ببیند، ضرورتاً هم جامعه‌ای سالم فوهد سافت. لیکن این فضا و بستر سالم می‌باید که امکان گفت‌وگو و نقد را فراهم می‌کرد. برای گفت‌وگو لازم بود که دو طرف مباحثه در برابر نظر و رأی مخالف یکدیگر تاب بیاورند، یا به اصطلاح همان (روزگار، تولراسیون داشته باشند.

این تئوراسیون که امروز به رواداری برمی‌گردانیم، یکی از بزرگ‌ترین دستاوردهای دوران روشن‌گری بود و چنان جدی گرفته می‌شد که برفی از اندیشمندان دوران، همچون ژان-ژاک روسو و فیلی‌های دیگر می‌گفتند ما ماضیریم جانمان را بدهیم تا مخالفانمان بتوانند مرفشان را بزنند. یعنی آرمان رواداری حتی از آرمان‌های دیگر روشن‌گری هم مهم‌تر شده بود. حتی برفی از موسیقی‌دانان و کارشناسان موسیقی یوزف هایدن، موسیقی‌دان عصر روشن‌گری، ادعا می‌کنند که برفی از سمفونی‌های او، همچون سمفونی شماره ۸۱، اصلاً درباره‌ی رواداری و بیان نظرات مخالف است.

بردباری در برابر نظر مخالف همیشه هم کار آسانی نیست؛ به ویژه وقتی پشت دوربین بر سر کلاس نشست‌ایم و صدا و تصویر طرف مقابل پس و پیش می‌شود و به دلیل ضعف فطری یا افتلال در شبکه، پیام‌ها و صداها درست مفا‌بره نمی‌گردد.

هنرآموزگاران هم همچون همه‌ی دیگران از این روزهای سخت به تنگ آمده‌اند و به قول سعدی فون می‌فوزند در این چارمیغ تنگنا. گاه شکوهی این افراد ناظر بر امر رواداری است. یعنی بسیار موارد شنیده‌ام که هنرآموزگاری از کم‌شکیمی هنرمو و بی‌موصلگی‌اش در شنیدن رأی می‌گوید و گاهی هم از مسائلی که به‌طور غیرمستقیم به امر رواداری مرتبط هستند، شکایت دارد.

برای نمونه، دوستی از این امر شکایت داشت که وقتی کلاس آنلاین نیست، مشکلات ابتدایی هم به آسانی برطرف می‌شود و کسی طاقتش تاغ نمی‌شود؛ یکی از آن مشکلات فراهم نبودن وسایل است. وقتی سر کلاس هستیم، ساز دستمان است و اگر مترونوم یا دستگاه پخش همراهمان نباشد، به‌راستی از تلفن همراه به‌جای مترونوم استفاده می‌کنیم. لیکن وقتی در فانه و پشت دوربین هستیم، تفلن همراه درگیر پخش تصویر است و نمی‌توان از آن استفاده‌های دیگری کرد. همین مشکل ساده و به‌ظاهر ناچیز تمام ساعت کلاس را تمت تأثیر می‌گذارد و بازده کم می‌شود. از همین روست که باید باز رواداری را همچون آرمانی اصلی دنبال کنیم و اندکی دیگر تاب بیاوریم که شاید روز فوش نزدیک باشد.

